

الكَلِمَة

ARAPÇA'DA İSİMLERİN KİMLİĞİ: CİNSİYET

2. Ünite: Müzekker ve Müennes İsimler İçin Adım Adım Rehber

İkili Sistem: Nötr Yapı Yoktur

Arapça'da her isim mutlaka bir cinsiyete sahiptir. Cinsiyetsiz (nötr) bir kelime yoktur.

MÜZEKKER (Eriil)

Erkek varlıklar ve işaretsiz kelimeler.

أَمْرٌ
مِنْهُ

MÜENNES (Dişil)

Dişil varlıklar ve işaretli kelimeler.

عَلَى
أَنْدِقْ

Bir kelime ya Müzekkerdir ya da Müennestir; ortası yoktur.

عقائغ

تطدي

Müzekker: Temel Hal (Varsayılan)

Müzekker isim, genellikle 'dişilik alameti' (işareti) taşımayan ve erkek varlıkları gösteren isimdir.

Gerçek Cinsiyet

Cafer (جعفر) - Müdür (مدیر)

Lafzi (Sözcük)

Kalem (قلم) - Kitab (کتاب)

Müennes: İşaretli İsim

Müennes isim, ya doğası gereği dişidir ya da özel bir 'dişilik alameti' taşır.

1. Ta-i Marbuta

2. Elif-i Maksura

3. Elif-i Memduda

1. Alamet: Ta-i Marbuta

En yaygın dişilik alametidir. Kelimenin sonuna eklenir.

- مُدِيرَةٌ (Müdire) - Kadın Müdür
- حَقِيْبَةٌ (Hakibe) - Çanta
- مَدْرَسَةٌ (Medrese) - Okul

2. Alamet: Elif-i Maksura

Kelimenin sonunda noktasız 'ye' şeklinde yazılan, 'a' sesi veren eliftir.

- **كُبْرَى** (Kübra) - En büyük (dişil)
- **سَلْمَى** (Selma) - Özel isim

Not: Bu alamet kelimeye özgü bir yapıdır.

3. Alamet: Elif-i Memduda

Kelimenin sonunda hemze ile biten uzun eliftir.

- **ء** حَمْرَاءَ (Hamra) - Kırmızı (dişil)
- **ء** سَمْرَاءَ (Semra) - Esmer (dişil)
- **ء** صَحْرَاءَ (Sahra) - öl

GörünüŖe Aldanma: Hakiki Müennes

İŖaret Yok Ama Anlam DıŖıl

Bazı kelimelerde 'iŖaret' (ا, ي, اء) bulunmasa bile, anlamı dıŖiyi gösterdiği için Müennes kabul edilir.

زَيْنَبَ

(Zeyneb) - Kadın İsmi

اُمّ

(Ümm) - Anne

مَرْيَمَ

(Meryem) - Kadın İsmi

Görsel iŖaret yok, anlam belirleyici.

Cinsiyet Tespit Algoritması

Müzekkerden Müennese Dönüşüm

Canlı varlıkları niteleyen müzekker isimlerin sonuna (ة) eklenerek müennes yapılır.

مُدِير + ة → مُدِيرَة

Erkek Müdür -> Kadın Müdür

مُعَلِّم + ة → مُعَلِّمَة

Erkek Öğretmen -> Kadın Öğretmen

طَالِب + ة → طَالِبَة

Erkek Öğrenci -> Kız Öğrenci

Metin Analizi: Cinsiyeti Keşfet

Muhammed okuldan çıktı, otobüse bindi.

مُحَمَّد

(Muhammed)

→ **Müzekker**
(Erkek ismi,
alametsiz)

الْمَدْرَسَة

(El-Medrese)

→ **Müennes**
(Sonunda Ta-i
Marbuta var)

الْحَافِلَة

(El-Hâfile - Otobüs)

→ **Müennes**
(Sonunda Ta-i
Marbuta var)

Neden Önemli? Sıfat Tamlaması Uyumu

Sıfat, nitelediği ismin cinsiyetine uymak zorundadır.

Müdrisun
Muhlisun
(Eril + Eril) ✓

Müdrisetun
Muhlisetun
(Dişil + Dişil) ✓

Yanlış Uyum ✗

Sıra Sende: Hangisi Müennes?

قَلَمٌ
(Kalem)

Müzekker

Müennes

سَيَّارَةٌ

(Seyyare)
Alamet: ة

Müzekker

Müennes

بَابٌ
(Bab)

Müzekker

Müennes

صَحْرَاءُ

(Sahra)
Alamet: اء

Müzekker

Müennes

Özet: Bilmeniz Gerekenler

MÜZEKKER

- Erkek varlıklar (Ali, Müdür)
- Dişilik alameti olmayanlar (Kalem, Bab)

MÜENNES

- Kadın varlıklar (Zeyneb, Ümm)
- Dişilik Alametleri:
  1. Yuvarlak T (**ö**) -> Medrese
  2. Kısa Elif (**ى**) -> Kübra
  3. Uzun Elif (**اء**) -> Hamra

BAŞARILAR!

2. Ünite: Müzekker ve Müennes İsimler konusunu tamamladınız.
konusunu tamamladınız.

